

Informe en relació amb el projecte de decret pel qual s'estableixen els requisits per a la instal·lació i ús de desfibril·ladors externs fora de l'àmbit sanitari, i per a l'autorització d'entitats formatives per al seu ús

Es presenta a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades el projecte de decret pel qual s'estableixen els requisits per a la instal·lació i ús de desfibril·ladors externs fora de l'àmbit sanitari, i per a l'autorització d'entitats formatives per al seu ús, per tal que l'Autoritat emeti el seu parer al respecte.

El projecte de decret consta d'un preàmbul, dotze articles, tres disposicions addicionals, una disposició transitòria, una disposició derogatòria, dues disposicions finals i tres annexos. S'adjunten la memòria general i la memòria d'avaluació d'impacte de les mesures proposades.

(...)

I

(...)

II

D'acord amb l'article 1 del projecte de decret que se sotmet a informe aquest té per objecte regular:

1. Els requisits per a la notificació de la instal·lació, fora de l'àmbit sanitari, dels desfibril·ladors externs automàtics de què disposin les entitats, públiques i privades, i els particulars, per atendre les aturades cardiorespiratòries que es puguin produir en el seu àmbit d'actuació.
2. Els requisits de formació que han de reunir les persones autoritzades per a l'ús dels desfibril·ladors.
3. El procediment d'autorització de les entitats que vulguin impartir aquesta formació al personal no sanitari.

En la mesura que la tramitació dels procediments que s'hi regulen comporta la recollida i el tractament d'un conjunt determinat d'informació, que inclou dades de caràcter personal de persones físiques, bàsicament, d'aquelles que, per si mateixes o en representació legal de persones jurídiques, estan interessades en instal·lar els desfibril·ladors o en impartir la formació per al seu ús, així com també d'aquelles persones interessades en cursar aquesta formació, es consideren aplicables els principis i obligacions de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD).

En aquest sentit, a continuació, s'analitzen únicament aquells articles del projecte de decret que poden tenir incidència en l'àmbit del dret a la protecció de dades de caràcter personal.

III

Els articles 3 i 9 del projecte de decret regulen, respectivament, el procediment de notificació de la instal·lació de desfibril·ladors externs automàtics i el procediment

d'autorització de les entitats que volen impartir formació per a l'ús de desfibril·ladors per al personal no sanitari i/o formació per al personal instructor.

En ambdós procediments es preveu la recollida de determinada informació, mitjançant un imprès normalitzat, de les persones físiques o jurídiques interessades en dur a terme la instal·lació de desfibril·ladors o en impartir formació.

En concret, l'article 3.2 del projecte disposa que, de forma prèvia a la instal·lació dels desfibril·ladors, les entitats públiques o privades, així com els particulars, ho han de notificar davant la xarxa d'Oficines de Gestió Empresarial (OGE) de la Generalitat de Catalunya, mitjançant imprès normalitzat que es pot descarregar a la seu electrònica de la Generalitat de Catalunya.

De la mateixa manera, l'article 9.1 del projecte disposa que l'autorització per operar com a entitat formadora per a l'ús de desfibril·ladors pel personal no sanitari i/o com entitat formadora de personal instructor s'ha de sol·licitar, de forma prèvia a l'inici de l'activitat, davant l'OGE, mitjançant imprès normalitzat que es pot descarregar a la seu electrònica de la Generalitat de Catalunya.

Atès que per mitjà d'aquests impresos es recolliran determinades dades personals, tant de particulars com de representants legals d'entitats públiques o privades, cal fer avinent que, per tal de donar compliment al deure d'informació establert a l'article 5.1 de la LOPD, caldrà fer-hi constar, de manera clarament llegible, una clàusula o llegenda informativa amb les previsions següents (article 5.2 LOPD):

- a) *"L'existència d'un fitxer o un tractament de dades de caràcter personal, de la finalitat de la recollida de les dades i dels destinataris de la informació.*
- b) *El caràcter obligatori o facultatiu de la resposta a les preguntes que els siguin plantejades.*
- c) *Les conseqüències de l'obtenció de les dades o de la negativa a subministrar-les.*
- d) *La possibilitat d'exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició.*
- e) *La identitat i la direcció del responsable del tractament o, si s'escau, del seu representant".*

Tot seguit, s'estableix que aquests impresos o sol·licituds de notificació i d'autorització d'activitat han d'anar acompanyats d'una o de diverses declaracions responsables sobre el compliment de determinats requisits (articles 3.3 i 9.2 del projecte).

D'acord amb l'article 35.1 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya (Llei 26/2010), s'entén per declaració responsable *"el document subscript per la persona interessada en què declara, sota la seva responsabilitat, que compleix els requisits establerts per la normativa vigent per a accedir al reconeixement d'un dret o facultat o per al seu exercici, que disposa de la documentació acreditativa corresponent i que es compromet a mantenir-ne el compliment durant la vigència d'aquest reconeixement o exercici."*

La mateixa llei reconeix, en aquest sentit, la capacitat de l'administració pública competent per verificar la conformitat de les dades que es contenen en la declaració responsable aportada en el marc d'un procediment administratiu (article 35.3), previsió que el projecte de decret recull en el seu article 9.3.

En concret, aquest precepte estableix que *"l'OGE ha de verificar en el mateix moment en què es presenten, que s'aporten tots els documents preceptius d'acord amb l'apartat anterior"*, afegint que *"per mitjans telemàtics, ha de comprovar la identitat de*

la persona sol·licitant i en el seu cas, de qui n'exerceix la seva representació, d'acord amb el que es preveu a la disposició addicional segona”.

En aquest punt, es considera necessari fer una consideració en relació amb aquestes actuacions de verificació de la informació personal per part de l'administració pública competent, en el sentit que, en la mesura que la seva realització comporta un tractament de dades personals, cal tenir en compte els principis i obligacions establerts a la normativa de protecció de dades.

Així, convé assenyalar, especialment, que si la comprovació consisteix en obtenir una “verificació negativa” de la informació, en el sentit de passar a considerar com incerta o no suficientment contrastada la informació facilitada per l'afectat a la declaració responsable, s'entén que aquesta actuació implica una revelació de dades personals (article 3.i) LOPD) i que, per tant, resulta aplicable el règim previst per a les comunicacions o cessions de dades personals, de tal manera que per efectuar-la es requereix comptar amb el consentiment de l'afectat (article 11.1 LOPD) o, en el seu defecte, amb la concurrència d'alguna de les excepcions previstes a l'article 11.2 de la LOPD.

En aquest sentit, s'entén que la previsió de l'article 11.2.c) de la LOPD podria donar cobertura suficient a aquesta cessió, atesa l'existència d'una relació jurídica entre el ciutadà i l'administració pública (una relació administrativa), el desenvolupament, el compliment i el control de la qual implicaria necessàriament la connexió (o consulta) amb fitxers de tercers (d'una altra administració), per la qual cosa no caldrà comptar amb el consentiment dels afectats.

Però, a més, s'entén que aquesta cessió, sense consentiment, estaria també habilitada per una norma amb rang de llei (article 11.2.a) LOPD), en concret, per allò disposat al citat article 35.3 de la Llei 26/2010.

Ara bé, cal tenir en compte que aquesta previsió de la Llei 26/2010 només habilita la cessió quan la comprovació de la veracitat de les dades personals comprèn únicament l'obtenció d'una resposta del tipus “no és cert” o “no consta aquesta informació”, sense que l'administració pública cedent faciliti a l'OGE altres dades personals complementàries o diferents a les declarades per l'afectat o altra documentació amb informació personal de què disposi. Sent així, la comunicació de la informació no requerirà comptar amb el consentiment de l'afectat.

Fora d'aquests supòsits, en cas que s'obtinguin més dades personals de les que ja es disposa a través de la declaració responsable o dades complementàries, caldrà observar el règim de cessions i, per tant, s'haurà de comptar amb el consentiment previ del titular de les dades o bé, entre d'altres excepcions, amb una llei que ho habiliti (article 11 LOPD).

Dit això, es recomana informar prèviament a la persona que presenta la declaració responsable, titular de les dades personals, que l'administració pública competent (l'OGE) pot dur a terme, precisament, aquestes actuacions de verificació de la informació que hagi aportat a la declaració responsable, per exemple, mitjançant la clàusula informativa que, de conformitat amb el citat article 5.2 de la LOPD, ha de constar en tots aquells formularis o impresos que siguin emprats per recollir dades personals.

IV

Els articles 5 i 10 del projecte de decret creen, respectivament, el Registre de desfibril·ladors fora de l'àmbit sanitari i el Registre de formació per a l'ús de desfibril·ladors per personal no sanitari.

Pel que fa, en concret, al Registre de desfibril·ladors fora de l'àmbit sanitari es preveu que s'inscriuran d'ofici *"totes les entitats, empreses, establiments, serveis i persones, fora de l'àmbit sanitari, que disposin de desfibril·ladors per atendre les aturades cardiorespiratòries que es puguin produir al seu àmbit d'actuació"* (article 5.1 del projecte) i que ho hagin notificat.

En aquest sentit, s'inscriuran, entre d'altres, *"les dades identificatives i el domicili de la persona física o jurídica titular de l'entitat, empresa, establiment o servei que disposi de desfibril·lador i, en el cas de persones jurídiques, dades identificatives de qui n'ostenti la representació legal"* (article 5.2.a) del projecte), les quals s'incorporaran en el fitxer automatitzat que es reguli a aquests efectes per ordre de la persona titular del departament competent en matèria de salut (article 5.3 del projecte).

Pel que fa, en concret, al Registre de formació per a l'ús de desfibril·ladors per personal no sanitari es preveu que s'inscriuran d'ofici *"totes les entitats, públiques o privades, que siguin autoritzades per impartir la formació a què es refereix l'article 7, així com la relació de persones que hagin superat els cursos de formació base, continuada i de personal instructor"* (article 10.1 del projecte).

Apuntar, en relació amb aquest extrem, la previsió de l'article 7.5 del projecte, segons la qual *"les entitats formadores autoritzades han de comunicar al departament competent en matèria de salut, a la finalització de cada curs, la relació de persones que hagin superat els cursos de formació, als efectes de la seva inscripció"* en l'esmentat Registre.

Així mateix, s'estableix que les dades personals contingudes en aquest Registre s'incorporaran en el fitxer automatitzat que es reguli a aquests efectes per ordre de la persona titular del departament competent en matèria de salut (article 10.2 del projecte).

En relació amb aquests preceptes, cal fer les consideracions següents:

1. Pel que fa a la inscripció d'ofici de la relació de persones que hagin superat els cursos de formació base, continuada i de personal instructor en el Registre de formació per a l'ús de desfibril·ladors per personal no sanitari, cal fer avinent que la incorporació d'informació personal provinent dels fitxers o de les bases de dades de les entitats formadores autoritzades constitueix una cessió de dades personals (article 3.i) LOPD), per tant, per dur-la a terme caldrà comptar amb el consentiment dels afectats o, en el seu defecte, amb a la concurrència d'alguna de les excepcions previstes a l'article 11.2 de la LOPD.

En aquest sentit, cal assenyalar que la previsió de l'article 11.2.c) de la LOPD podria donar cobertura suficient a aquesta cessió, atesa l'existència d'una relació jurídica el desenvolupament, el compliment i el control de la qual implicaria necessàriament la connexió amb fitxers de tercers, per la qual cosa no caldrà comptar amb el consentiment dels afectats.

D'altra banda, i per tal de donar compliment al deure d'informació en la recollida de dades personals en aquest cas d'inscripció d'ofici (article 5.1 de la LOPD), fer avinent

que, d'acord amb l'article 5.4 de la LOPD, cal informar als afectats de manera expressa, precisa i inequívoca, dins dels tres mesos següents al moment de registrar les dades i llevat que n'hagin estat informats anteriorment, de:

- El contingut del tractament;
- La procedència de les dades;
- L'existència d'un fitxer o un tractament de dades de caràcter personal, així com de la finalitat de la recollida de les dades i dels destinataris de la informació;
- La possibilitat d'exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició;
- La identitat i la direcció del responsable del tractament o, si s'escau, del seu representant.

2. Pel que fa a les previsions d'incorporar les dades personals contingudes en els Registres en els corresponents fitxers automatitzats, cal fer referència a l'Ordre SLT/519/2006, de 3 de novembre, per la qual es regulen fitxers que contenen dades de caràcter personal en l'àmbit del Departament de Salut.

Aquesta Ordre va ser informada per aquesta Autoritat en data 7 d'octubre de 2005 (si bé s'ha informat també un nou projecte d'Ordre de regulació de fitxers de dades personals, en data 8 de febrer de 2011, pendent per ara d'aprovació pel departament) i, entre d'altres fitxers, hi consten:

a) El fitxer "Registre d'autoritzacions i acreditacions", amb la finalitat de *"gestió i tramitació dels expedients d'autorització i acreditació de centres, serveis i establiments sanitaris i de les unitats proveïdores de serveis sanitaris, així com el registre de les entitats, empreses, establiments o serveis que disposin d'aparells desfibril·ladors externs automàtics a l'efecte de garantir la correcta utilització d'aquests aparells (...)"*.

b) El fitxer "Registre d'acreditació per a la utilització de desfibril·ladors externs automàtics", amb la finalitat de *"garantir la correcta utilització dels desfibril·ladors externs automàtics mitjançant la identificació de les persones acreditades per fer ús dels aparells desfibril·ladors externs automàtics (...), de les persones que poden impartir la formació per a l'ús dels aparells desfibril·ladors externs automàtics per a personal no mèdic i dels centres acreditats per impartir el Programa bàsic de formació per a l'ús dels aparells desfibril·ladors externs automàtics per a personal no mèdic (...)"*.

Tot i que aquests fitxers, en principi, comprenen els tractaments de dades personals que es deriven de l'aprovació del present projecte de decret, seria recomanable revisar-ne el contingut i, si escau, procedir a la seva modificació.

V

La disposició addicional primera del projecte estableix que *"els òrgans competents per al desenvolupament i implementació dels serveis i tràmits regulats en aquest decret han d'impulsar la seva tramitació per mitjans telemàtics, d'acord amb la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics, i el Decret 56/2009, de 7 d'abril, per a l'impuls i el desenvolupament dels mitjans electrònics a l'Administració de la Generalitat."*

A banda de valorar positivament aquesta previsió, des de la vessant de la protecció de dades personals, recordar, especialment, la necessitat de garantir que l'ús d'aquests mitjans electrònics asseguri la identitat, la integritat, la conservació i, si escau, la confidencialitat de la informació i les transaccions que es duguin a terme (article 4 de

la Llei 29/2010, del 3 d'agost, de l'ús dels mitjans electrònics al sector públic de Catalunya).

VI

La disposició addicional segona del projecte de decret preveu que *“d'acord amb el que estableixen l'article 6.2.b) de la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics, i l'article 18 del Decret 56/2009, de 7 d'abril, per a l'impuls i el desenvolupament dels mitjans electrònics a l'Administració de la Generalitat, l'OGE i el departament competent en matèria de salut accediran a les dades i documents electrònics per tal de verificar les dades declarades per la persona interessada. En aquest cas, no serà preceptiva la presentació del document corresponent”*.

En el cas que la referència feta en aquesta disposició al fet que l'OGE i el departament competent en matèria de salut accediran a les dades i documents electrònics per tal de verificar les dades declarades es refereixi a la facultat de l'administració pública competent de verificar les dades facilitades prèviament per l'interessat en una declaració responsable, cal fer avinent que fer aquesta previsió junt amb els articles 6.2.b) de la Llei 11/2007 i 18 del Decret 56/2009 pot portar a certa confusió, atès que aquests preceptes pròpiament no es refereixen a aquesta facultat de verificació, la qual s'ha de realitzar en els termes exposats a l'apartat III d'aquest informe, sinó al dret dels ciutadans a no aportar dades i documents que es troben en poder de les administracions públiques.

És possible que la intenció sigui establir, com a mesura de simplificació administrativa, que la documentació exigida en el decret no serà preceptiva si l'OGE o el departament competent en matèria de salut pot obtenir-la d'altres òrgans o administracions per mitjans telemàtics, mesura que es considera només necessària quan es tracti de documentació no inclosa en les declaracions responsables que s'exigeixen presentar en els dos procediments regulats en el present projecte de decret.

Sent així, caldrà tenir en compte que, en la mesura que aquest documentació pugui incloure dades personals, la seva comunicació o transmissió constituiria una cessió de dades personals (article 3.i) LOPD), per tant, per efectuar-la caldria comptar amb el consentiment de l'afectat o bé, entre d'altres excepcions, amb una norma amb rang de llei que l'habilités (article 11 LOPD).

En aquest punt convé assenyalar, efectivament, les previsions de la Llei 11/2007. El seu article 9 disposa, en relació amb la transmissió de dades entre administracions públiques, que *“per a un exercici eficaç del dret reconegut a l'apartat 6.2.b), cada Administració ha de facilitar l'accés de les restants administracions públiques a les dades relatives als interessats que figurin en poder seu i estiguin en suport electrònic, especificant les condicions, protocols i criteris funcionals o tècnics necessaris per accedir a les esmentades dades amb les màximes garanties de seguretat, integritat i disponibilitat, de conformitat amb el que disposa la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal i la seva normativa de desplegament”* (apartat 1).

Afegeix, tot seguit, que *“la disponibilitat de les dades esta limitada estrictament a les que les restants administracions requereixen als ciutadans per a la tramitació i resolució dels procediments i actuacions de la seva competència d'acord amb la seva normativa reguladora. L'accés a les dades de caràcter personal, a més, està*

condicionat al compliment de les condicions que estableix l'article 6.2.b) d'aquesta Llei."

L'esmentat article 6.2.b) de la LAECSP disposa que els ciutadans, en relació amb la utilització dels mitjans electrònics en l'activitat administrativa, tenen dret "a no aportar les dades i documents que estiguin en poder de les administracions públiques, les quals han d'utilitzar mitjans electrònics per obtenir la informació esmentada sempre que, en el cas de dades de caràcter personal, tinguin el consentiment dels interessats en els termes que estableix la Llei orgànica 15/1999, de protecció de dades de caràcter personal, o una norma amb rang de Llei ho determini, llevat que hi hagi restriccions d'acord amb la normativa aplicable a les dades i documents recollits. El consentiment es pot emetre i acceptar per mitjans electrònics (...)."

D'acord amb aquests preceptes, la possibilitat que l'OGE o el departament obtingui determinada documentació des d'una altra administració per mitjans electrònics, sempre que en aquesta documentació s'incloguin dades de caràcter personal, requereix que la persona interessada hagi donat el seu consentiment o bé que existeixi una habilitació legal al respecte.

D'altra banda, tractant-se de comunicacions entre administracions públiques, cal fer avinent que aquestes podrien trobar cobertura en les previsions dels articles 21.1 de la LOPD i 10.4.c) del RLOPD, en la mesura que es realitzin per a l'exercici de competències idèntiques o que versin sobre les mateixes matèries i per a una finalitat compatible (article 4 LOPD). En cas contrari, hauran de realitzar-se de conformitat amb el règim previst a l'article 11 de la LOPD.

Barcelona, 27 de juny de 2012